

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра історії та політичної теорії

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Політичні системи»

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Освітній рівень.....	бакалавр
Освітньо-професійна програма	Політологія
Статус	Нормативна
Загальний обсяг	12 кредитів ЄКТС (360 годин)
Форма підсумкового контролю	екзамен
Термін викладання	2-3-й семестри
Мова викладання	українська
Викладач	Доц. Галь Богдан Олександрович

Силабус призначено для допомоги опанування студентом навчального контенту з дисципліни, підготовки та проходження контрольних заходів.

Дніпро
НТУ «ДП»
2020

Опис навчальної дисципліни.**Назва:** «Політичні системи»**Код:** Ф7**Галузь:** 05 «Соціальні та поведінкові науки»**Тип:** Нормативна**Кількість встановлених кредитів:** 12**Курс:** 1-2-й**Семестр вивчення:** 2-3-й**Рівень вищої освіти:** бакалавр**Рік навчання:** 1-й**Кількість годин:** 360**Викладач:**

- Галь Богдан Олександрович, доцент кафедри історії та політичної теорії, кандидат історичних наук, доцент, <https://ipt.nmu.org.ua/ua/spivr/gal.php>.

Результати навчання. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки, вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах, застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності, презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

Форми організації занять.

- Навчальні заняття – лекції.
- Практична підготовка – семінарські заняття.
- Самостійна робота – підготовка до навчальних занять.
- Контрольні заходи – залікова робота, захист семінарських робіт.

Мета вивчення дисципліни. Надання результатів навчання, що пов'язані з функціонуванням політичних систем, відповідно до освітньо-професійної програми.

Календарно-тематичний план
Тематичний план та розподіл обсягу часу з дисципліни
«Політичні системи»

Курси, чверті	Тижні (30 тижнів)	Види, тематика навчальних занять, шифри та зміст результатів навчання за дисципліною	Обсяг, години		
			аудит.	самостійна	разом
1 курс, 3 чверть		Лекції			
	1	Поняття системи, суспільної системи, політичної системи	2	28	46
	2	Походження політичної системи	2		
	3	Походження політичної системи (прод.)	2		
	4	Поняття, структура і законність політичної влади	2		
	5	Історичні типи політичних систем	2		
	6	Історичні типи політичних систем (прод.)	2		
	7	Територіальний вимір сучасної політичної системи	2		
	8	Територіальний вимір сучасної політичної системи (прод.)	2		
	9	Контрольні заходи	2		
		Семінарські заняття			
	1	Поняття системи, суспільної системи, політичної системи	2	28	46
	2	Походження політичної системи	2		
	3	Походження політичної системи (прод.)	2		
	4	Поняття, структура і законність політичної влади	2		
	5	Історичні типи політичних систем	2		
	6	Історичні типи політичних систем (прод.)	2		
	7	Територіальний вимір сучасної політичної системи	2		
	8	Територіальний вимір сучасної політичної системи (прод.)	2		
	9	Контрольні заходи	2		
1 к		Лекції			

	1	Функціональний вимір сучасної політичної системи	2	28	44
	2	Функціональний вимір сучасної політичної системи (прод.)	2		
	3	Функціональний вимір сучасної політичної системи (прод.)	2		
	4	Функціональний вимір сучасної політичної системи (прод.)	2		
	5	Взаємодія політичної системи з суспільством (політичний режим)	2		
	6	Взаємодія суспільства з політичною системою (політичні інтереси)	2		
	7	Взаємодія суспільства з політичною системою (політична участь)	2		
	8	Контрольні заходи	2		
	Семінарські заняття				
	1	Функціональний вимір сучасної політичної системи	2	28	44
	2	Функціональний вимір сучасної політичної системи (прод.)	2		
	3	Функціональний вимір сучасної політичної системи (прод.)	2		
	4	Функціональний вимір сучасної політичної системи (прод.)	2		
	5	Взаємодія політичної системи з суспільством (політичний режим)	2		
	6	Взаємодія суспільства з політичною системою (політичні інтереси)	2		
	7	Взаємодія суспільства з політичною системою (політична участь)	2		
	8	Контрольні заходи	2		
2 курс, 5 чверть	Лекції				
	1	Політична система Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії	3	30	51
	2	Політична система Сполучених Штатів Америки	3		
	3	Політична система Сполучених Штатів Америки (прод.)	3		

	4	Політична система Канади	3			
	5	Політична система Федеративної Республіки Бразилії	3			
	6	Політична система Французької Республіки	3			
	7	Контрольні заходи	3			
		Семінарські заняття				
	1	Політична система Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії	2	20	34	
	2	Політична система Сполучених Штатів Америки	2			
	3	Політична система Сполучених Штатів Америки (прод.)	2			
	4	Політична система Канади	2			
	5	Політична система Федеративної Республіки Бразилії	2			
	6	Політична система Французької Республіки	2			
	7	Контрольні заходи	2			
	2 курс, 6 квартал		Лекції			
		1	Політична система Італійської Республіки	3	30	48
2		Політична система Федеративної Республіки Німеччини	3			
3		Політична система Японії	3			
4		Політична система Республіки Індії	3			
5		Політична система Китайської Народної Республіки	3			
6		Контрольні заходи	3			
		Семінарські заняття				
1		Політична система Італійської Республіки	2	25	37	
2		Політична система Федеративної Республіки Німеччини	2			
3		Політична система Японії	2			
4		Політична система Республіки Індії	2			
5		Політична система Китайської Народної Республіки	2			
6		Контрольні заходи	2			

	Разом	133	227	360
	Лекції	73	116	189
	Семинарські заняття	60	101	161

Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання.

Лекції – ілюстративно-наочне навчання (пояснення, бесіда, мультимедійна презентація).

Семинарські заняття – навчання на базі кафедри історії та політичної теорії(виконання семінарських робіт, їх захист).

Самостійна робота (індивідуальна контрольна робота – особистісноорієнтована з елементами дистанційної).

Результати вивчення дисципліни. Очікувані результати освоєння дисципліни зводяться до наступних навичок і умінь:

- вміти застосовувати політологічне мислення для розв’язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки;
- вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах;
- застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності;
- презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

Література для вивчення дисципліни

- 1) Алмонд Г., Пауэлл Дж., Стром К., Далтон Р. Сравнительная политология сегодня: Мировой обзор: Учебное пособие / Сокр. пер. с англ. А.С. Богдановского, Л.А. Галкиной; Под ред. М.В. Ильина, А.Ю. Мельвиля. – М.: Аспект Пресс, 2002. – 537 с.
- 2) Политология. Часть 5. Политология в вопросах и ответах. Учебное пособие / Под ред. В.Е. Пушкина. – Днепропетровск: НГА Украины, 2002. – 198 с.
- 3) Хейвуд Э. Политология: Учебник для студентов вузов / Пер. с англ. Под ред. Г.Г. Водолазова, В.Ю. Бельского. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 544 с.
- 4) Гидденс Э. Устройство общества: Очерк теории структуризации. – 2-е изд. – М.: Академический проект, 2005. – 528 с.
- 5) Дербишайр Д., Дербишайр Я. Политические системы мира: В 2 т. / пер. с англ. М.: РИПОЛ КЛАССИК, 2004. 512+496 с.
- 6) Джанда К. Трудным путем демократии: Процесс государственного управления в США / К. Джанда, Д.М. Берри, Д. Голдман, К.В. Хула. – М.: РОССПЭН, 2006. – 656 с.

- 7) Луман Н. Общество общества / Н. Луман. – М.: Издательство «Логос», 2011. – 640 с.
- 8) Норт Д. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики / Пер. с англ. А.Н. Нестеренко; предисл. и науч. ред. Б.З. Мильнера. – М.: Фонд экономической книги «Начала», 1997. – 180 с.
- 9) Парсонс Т. О социальных системах / Под ред. В.Ф. Чесноковой и С.А. Белановского. – М.: Академический Проект, 2002. – 832 с.
- 10) Политические системы современных государств: Энциклопедический справочник: В 4 т. / МГИМО (У) МИД России, ИНОП; гл. редактор А.В. Торкунов; науч. редактор А.Ю. Мельвиль; отв. Редактор М.Г. Миронюк. – М.: Аспект Пресс, 2012-2014.
- 11) Сміт Дж. Роль законодавчої влади в ліберально-демократичних суспільствах. – Харків: Центр освітніх ініціатив, 2001. – 104 с.
- 12) Теория и методы в современной политической науке: Первая попытка теоретического синтеза / под ред. С.У. Ларсена; [пер. с англ. Е.А. Жуковой]. – М.: Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН), 2009. – 751 с.
- 13) Уоттс Р.Л. Федеративні системи. – Харків: Центр освітніх ініціатив, 2001. – 192 с.

Політика виставлення балів.

Виставлення балів ґрунтується на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

Форми оцінювання:

- поточний контроль – письмова контрольна робота та усне опитування;
- оцінювання виконання та захисту семінарських робіт;
- підсумковий контроль – екзаменаційна робота у письмовій формі.

Питання до іспиту

Приклади питань до іспиту (4 чверть):

1. Поняття системи (Л. фон Берталанфі), суспільної системи (Т. Парсонс), політичної системи (Д. Істон).
2. Походження політичної системи (Д. Норт, Д. Хіршлейфер, М. Олсон).
3. Поняття, структура і законність політичної влади (М. Вебер).
4. Історичні типи політичних систем (М. ван Кревельд).
5. Територіальний вимір сучасної політичної системи.
6. Функціональний вимір сучасної політичної системи.
7. Взаємодія політичної системи з суспільством (політичний режим).
8. Взаємодія суспільства з політичною системою (політичні інтереси).
9. Взаємодія суспільства з політичною системою (політична участь).

Приклади питань до іспиту (6 чверть):

10. Політична система Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії.
11. Політична система Канади.
12. Політична система Сполучених Штатів Америки.
13. Політична система Федеративної Республіки Бразилії.
14. Політична система Японії.
15. Політична система Французької Республіки.
16. Політична система Італійської Республіки.
17. Політична система Федеративної Республіки Німеччини.
18. Політична система Республіки Індії.
19. Політична система Китайської Народної Республіки.